

Zahtjevi za produljenje resursa zrakoplovne komponente

Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti: ASO-2018-002

Broj revizije: 0 / 06.04.2018.

1. Područje primjene:

Ova Naredba je primjenjiva na zrakoplovne komponente i motore instalirane na zrakoplove na koje se ne primjenjuje Uredba (EZ) br. 216/2008 s najvećom dopuštenom masom pri uzlijetanju do 2000 kg i ELA2 zrakoplove kako su definirani Uredbom (EZ) br. 1321/2014 upisane u Hrvatski registar civilnih zrakoplova koji se ne koriste u komercijalnom zračnom prijevozu (CAT) ili akrobatskom letenju ili na komponente koje se koriste za izvođenje letova u skladu sa instrumentalnim pravilima letenja (IFR) ukoliko se zrakoplov koristi za IFR letove.

2. Definicije:

„ELA 2 zrakoplov” je europski laki zrakoplov s posadom koji može biti:

- a) avion čija je najveća dopuštena masa pri uzlijetanju (MTOM) 2 000 kg ili manje, koji nije razvrstan kao složeni motorni zrakoplov;
- b) jedrilica ili motorna jedrilica čiji je MTOM 2 000 kg ili manje;
- c) balon;
- d) zračni brod uzgonjen vrućim zrakom;
- e) zračni brod uzgonjen plinom;
- f) vrlo laki rotokopter.

Zrakoplovi koji prema Uredbi (EZ) br. 216/2008 nisu u nadležnosti Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), a koji može biti:

- a) povijesni zrakoplov,
- b) istraživački, probni i znanstveni zrakoplov,
- c) amaterski građeni zrakoplov,
- d) bivši vojni zrakoplov,
- e) mikrolaki avion, mikrolaki helikopter i padobran s pogonom,
- f) žiroplan do 560 kg,
- g) jedrilice prazne mase do 80/100 kg,
- h) replika zrakoplova povijesnog ili bivšeg vojnog zrakoplova,
- i) sustav zrakoplova bez posade do 150 kg,
- j) bilo koji drugi zrakoplov najveće dopuštene prazne mase do 70 kg uključujući i gorivo.

3. Osnova za izdavanje Naredbe:

Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“ 69/09 i 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14).

Pravilnik o projektiranju, prihvaćanju, gradnji i održavanju zrakoplova na koje se ne primjenjuje Uredba (EZ) br. 216/2008 („Narodne novine“ broj 77/16).

4. Referentne smjernice:

EASA NPA 2011-15

5. Svrha izdavanja:

Omogućavanje produženja satnog i kalendarskog resursa motora i komponenti, te definiranje prihvatljivih procedura za njihovo produljenje.

6. Povod za izdavanje:

Redefiniranje područja primjene i vrsta operacija u kojima je dozvoljeno produženje satnog i kalendarskog resursa motora i komponenti.

7. Odluka Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo (U daljnjem tekstu: Agencija)

7.1 Komponenta s produljenim resursom ne smije biti ugrađena na drugi zrakoplov upisan u Hrvatski registar civilnih zrakoplova.

7.2. Za komponente instalirane na zrakoplovima koji se koriste u komercijalnom zračnom prijevozu (CAT), a kojima je resurs motora i/ili komponente produljen prema Reviziji 2 ASO-2014-005 isti će biti prihvaćen do isteka produženog resursa.

7.3. Agencija može prihvatiti, na početku korištenja komponente, program održavanja zasnovan na praćenju parametara rada komponente i analizi tih parametara, zajedno sa kriterijima za odbacivanje te komponente. Agencija može prihvatiti ovaj način održavanja na osnovi pozitivnog mišljenja nositelja odobrenja projekta (U daljnjem tekstu: NOP) ili kada postoji dovoljno poznavanja i povijesnih zapisa o odgovarajućoj komponenti, uzimajući u obzir pojedine okolnosti (npr. planiranu upotrebu) pojedinog zrakoplova.

7.4. Agencija može prihvatiti produljenje resursa komponente samo ukoliko je zrakoplov na koji je ona ugrađena duže od 12 mjeseci u Hrvatskom registru civilnih zrakoplova i ukoliko je od dana upisa ostvario nalet veći od 100 sati.

7.5 Agencija može prihvatiti prethodna produženja CTBO-a motora ugrađenih na zrakoplove koje vlasnik namjerava upisati u Hrvatski registar civilnih zrakoplova samo iz zemlje koja je članica Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (EASA), i ukoliko evaluacijom utvrdi da je prethodno produženje CTBO-a vjerodostojno i dostatno dokumentirano te izvedeno na Agenciji prihvatljiv način

7.6. Ova Naredba može se kombinirati s Naredbom o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2018-001 Rev.0 koja se odnosi na korištenje zrakoplovnih klipnih motora nakon isteka kalendarskog resursa pod uvjetom da kalendarsko produljenje resursa klipnih motora ostvareno na temelju navedene Naredbe ne prekorači najveće dozvoljeno kalendarsko produljenje ovom Naredbom.

7.7. Resursi koji se odnose na ograničenja plovidbenosti (ALI, CMR, AD, itd.) ne mogu se produžavati.

7.8. Sve primjenjive naredbe o plovidbenosti (Airworthiness Directives) moraju se izvršiti, posebice one čije je izvršenje vezano na period od datuma proizvodnje ili period između obnove, pri čemu se kao referentni uzimaju isključivo periodi definirani od strane NOP-a.

7.9. U svrhu produljenja resursa komponente, potrebno je ispuniti najmanje sljedeće:

- a) Prije pregleda komponente moraju se odrediti vrsta pregleda, uvjeti ispitivanja i dozvoljena odstupanja na osnovu tipičnih parametara komponente propisanih uputama NOP-a.
- b) Prije isteka resursa komponente, ista mora biti pregledana i ako je moguće provjerena, ovisno o vrsti komponente, od strane odgovarajuće ovlaštene organizacije za održavanje prema podacima za održavanje te komponente kako bi se utvrdila moguća oštećenja ili neispravan rad. Prema Uredbi (EZ) br. 1321/2014, odredbi M.A.802, ovi pregledi mogu biti obavljeni od strane ovlaštene osobe u skladu s odredbom M.A.801(b)2.
- c) Tijekom pregleda sastavni dijelovi komponente, koje je NOP predvidio za zamjenu prilikom obnove resursa komponente, moraju se zasebno pregledati i zamijeniti prema potrebi.
- d) Rezultat pregleda mora jasno odrediti status komponente i mora biti dio zapisa o održavanju zrakoplova.
- e) Pregled naveden pod točkom b) ove Naredbe mora se ponovo izvršiti najkasnije prilikom isteka 50% produljenog resursa.
- f) Pregled komponente mora biti obavljen od strane ovlaštene organizacije za održavanje zrakoplova ili ovlaštenog zrakoplovnog mehaničara, koji moraju nakon izvršenog izvanrednog pregleda, pismeno dokumentirati pregled, izdati potvrdu o otpuštanju u upotrebu (CRS) i izdati pismenu izjavu o općem stanju komponente utvrđenog pregledom koja sadrži jasnu preporuku da je komponenta sigurna za daljnju uporabu na zrakoplovu.
- g) Vlasnik/operator dužan je u roku od 30 dana od dana završetka pregleda u svrhu produženja resursa Agenciji dostaviti liste pregleda obavljenih sa svrhom produženja, sa svim izmjerenim vrijednostima, potvrdom o otpuštanju u upotrebu (CRS) i preporukom za daljnje korištenje.

7.10. Procedura za produženje resursa komponente koja će navesti preglede, ispitivanja, dozvoljena odstupanja kao i dodatne radove održavanja neophodne za sigurno korištenje te komponente mora biti sastavni dio programa održavanja zrakoplova. Program održavanja zrakoplova mora sadržavati podatak o novo utvrđenom resursu komponente te mora biti odobren od strane Agencije ili putem indirektnog odobrenja od strane odgovarajuće ovlaštene organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova, ali samo ukoliko je procedura za produženje resursa komponente uvrštena u odobreni organizacijski priručnik (CAME) te organizacije.

7.11. Resurs se jednokratno može produljiti do najviše 20% resursa koji je odredio NOP, po kalendaru ili satima naleta.

7.12. Produljenje resursa komponente može se izvršiti najviše dva puta.

7.13. Iznimno od točke 7.12. ove Naredbe, moguće je izvršiti najviše tri produljenja resursa za komponente koje su ugrađene na zrakoplove:

- a) koje isključivo koriste vlasnici zrakoplova za osobne potrebe, ili
- b) koji se koriste za ograničene operacije (osim za akrobatsko letenje) kako je definirano Uredbom (EZ) 1321/2014 odredbom M.A.201(i).

8. Prijelazne i završne odredbe

Stupanjem na snagu ove Naredbe, Naredba o zrakoplovnoj sigurnosti ASO-2014-005 revizija 2 i ASO-2014-007 stavljaju se van snage.

U Zagrebu, 06.04.2018.

Za Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo:
Marin Puh
Vršitelj dužnosti direktora

